

6. Formålsfordeling

Dette kapitel omhandler fordeling af omkostninger, der vedfører flere formål – også kaldet samproduktion. For eksempel kan forskning være integreret med produktion af undervisningsmateriale, så det ved produktionstidspunktet ikke er muligt at henføre omkostningerne direkte til enten uddannelse eller forskning. Formålsfordelingen skal understøtte sammenlignelige og retvisende opdelinger af omkostninger per formål.

6.1 Kontering af omkostninger der vedrører flere formål

Institutionerne skal løbende registrere indtægter og omkostninger på de fire obligatoriske dimensioner, hvis indtægten eller omkostningen kun har et formål.

I de tilfælde hvor en omkostning vedrører flere formål kan disse omkostninger enten fordeles løbende, hvis fordelingsnøglen foreligger på konteringstidspunktet, eller fordeles mellem de relevante formål på baggrund af to mulige metoder:

Metode 1: Foreløbig placering på et eller flere hovedformål

Denne metode er funderet på et princip om, at alle opgaver kommer ud af et hovedformål, men dele af omkostningerne understøtter et andet formål og skal derfor flyttes. På konteringstidspunktet placeres omkostningen på et eller flere af de syv formål. Der skal mindst én gang årligt foretages en korrektion af den oprindelige placering.

Metode 2: Midlertidig placering på fordelingsformål

En omkostning, der vedrører flere formål, kan på konteringstidspunktet konteres på "formål 8" (midlertidigt fordelingsformål). Der skal mindst én gang årligt foretages en korrektion, således at formål 8 er tømt inden regnskabsåret lukkes.

For institutioner, der anvender den fælles kontoplan i 2019 og 2020, tilrettelægger institutionen fordelinger ud fra principper beskrevet nedenfor.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte udarbejder i første halvår 2020 i samarbejde med de institutioner, der i 2019 og 2020 tager den fælles kontoplan i anvendelse, en "positivliste" med "omkostningstyper", der vedrører flere formål. Herudover vil positivlisten definere omkostningspuljer og nøgler til fordeling af disse omkostninger, jf. nedenfor. Positivlisten vil så vidt muligt skulle anvendes fra 2. halvår 2020,

6.2 Fastlæggelse af omkostningspuljer

Grundlaget for at kunne udarbejde en fordeling er, at de omkostninger, der skal indgå i fordelingen er grupperet efter de centrale drivere for omkostningerne. Det kan f.eks. være timer for løn, der anvendes til samproduktion, eller forbrugsopgørelser for driftsudgifter, der anvendes til samproduktion. I både metode 1 og 2 vil det være centralt at få defineret omkostningspuljer, som kan knyttes op på forskellige drivere. Det kan enten være arter eller aktiviteter, hvis institutionen allerede har en aktivitetsbaseret fordelingsmodel.

For at understøtte den fremadrettede sammenlignelighed mellem omkostningerne på tværs af de videregående uddannelsesinstitutioner skal institutionerne tage afsæt i de samme omkostningspuljer. SIU udarbejder i første halvår 2020 i samarbejde med de institutioner, der i 2019 og 2020 tager den fælles kontoplan i anvendelse, en "positivliste" med omkostningspuljer. Positivlisten vil så vidt muligt skulle anvendes fra 2. halvår 2020, uanset hvilken af de to metoder nævnt under afsnit 6.1, institutionen anvender.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte kan yde dispensation fra anvendelse af puljerne på "positivlisten", hvis en institution kan dokumentere en alternativ model, som vil give mere retvisende fordelinger i forhold til de forskellige formåls reelle ressourcetræk, ligesom der kan ydes dispensation fra den generelle regel om *løbende* bogføring på formålsdimensionen for omkostningstyper, der ikke fremgår af "positivlisten". Styrelsen udarbejder i 2020 en vejledning for dispensationsansøgninger.

6.3 Fordelingsnøgler

Valg af fordelingsnøgler skal foretages ud fra en vurdering af hvilken nøgle, der sikrer den mest mulige retvisende fordeling.

Fordelingsnøgler kan overordnet vurderes efter følgende fire kriterier:

- Sporbarhed vurderes ift. hvordan omkostningerne fordeles, hvad grundlaget for fordelingen er, og hvordan dokumentationen er.
- Datatilgængelighed vurderes ift. hvor let det vil være at understøtte den enkelte fordelingsnøgle med relevante data, herunder omfanget af vedligehold for fordelingsnøglen.
- Ensartethed vurderes ift. hvor let det vil være at implementere fordelingsnøglen på tværs af sektoren. Vil de forskellige institutioner kunne opgøre nøglen på samme måde?
- Styringsrelevans vurderes ift. fordelingsnøglens evne til at afspejle det reelle aktivitetstræk – det er fx bedre at basere fordelingsnøglen for laboratorieudgifter på det antal timer, et laboratorium faktisk anvendes af hver uddannelse, frem for fx på antal studerende på hver uddannelse.

SIU udarbejder i 2020 en liste med de fordelingsnøgler, som vurderes at give en sammenlignelig fordeling af omkostninger til samproduktion på formål. Til hver af de identificerede omkostningspuljer, vil der blive knyttet én eller flere nøgler. Institutionerne vil fra 2. halvår 2020, så vidt det er muligt skulle følge denne. Listen vil i lighed med "positivlisten" blive udformet i samarbejde med de institutioner, der i 2019 og 2020 tager den fælles kontoplan i anvendelse og så vidt det er muligt være obligatorisk fra 2. halvår 2020.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte kan yde dispensation, hvis en institution kan fremlægge en alternativ model, som vil give mere retvisende fordelinger i forhold til de forskellige formåls reelle ressourcetræk. Styrelsen udarbejder i 2020 en vejledning for dispensationsansøgninger.